

Vooroverleg

In het kader van het vooroverleg 3.1.1. Wro is de conceptvergunning aanvraag voorgelegd aan verscheidene vooroverlegpartners. Van meerdere partijen zijn reacties ontvangen. Hieronder wordt daar verder op ingegaan.

Provincie Drenthe

Op basis van de Omgevingsvisie Drenthe 2018 (vastgesteld door Provinciale Staten op 3 oktober 2018) zijn in het bovengenoemde plan de volgende aspecten van provinciaal belang:

- Productie hernieuwbare energie;
- Kernkwaliteiten landschap, cultuurhistorie, archeologie en natuur.

Elk punt wordt hieronder kort toegelicht.

Productie hernieuwbare energie

Een zonnepark dient landschappelijk te worden ingepast. Aan de landschappelijke inpassing van dit plan is volgens de provincie veel aandacht besteed. De provincie is van mening dat er gekozen is voor een passende inpassing voor deze plek. De landschappelijke inpassing dient naar mening van de provincie als voorwaarde aan de omgevingsvergunning moet worden verbonden.

De provincie vindt dat in het voorliggende plan een meerwaarde/combinatie wordt gecreëerd voor natuur en biodiversiteit. Binnen het projectgebied zal nieuwe natuur worden ontwikkeld waarbij rekening is gehouden met de natuurwaarden van het omliggende Natuur Netwerk Nederland (NNN). Wat een meerwaarde is het feit dat, na beëindigingen en opruimen van het zonnepark, de landschapselementen gehandhaafd blijven.

In het ruimtelijk plan moet worden geborgd dat de gebruikte zonne-akkers worden opgeruimd en teruggebracht naar de oorspronkelijke staat, als ze niet meer gebruikt worden voor het opwekken van zonne-energie. Graag ziet de provincie dat dit uitgangspunt wordt verankerd in het plan.

In zowel de ruimtelijke onderbouwing als in een bijlage wordt ingegaan op hoe de omgeving door de initiatiefnemer is meegenomen in de planvorming. De provincie is van mening dat dit op een juiste manier is gebeurd.

Archeologie

Voor het plangebied geldt een lage archeologische verwachtingswaarde. Hierdoor is een archeologisch onderzoek niet nodig. Als tijdens werkzaamheden toch sporen en/of vondsten aangetroffen worden, dan dient dit wel gemeld te worden bij de archeologische adviseur van de gemeente en/of de provinciaal archeoloog.

Cultuurhistorie

Het provinciaal belang cultuurhistorie is goed meegenomen in dit plan. De cultuurhistorie is met name goed onderbouwd in het landschappelijk inpassingsplan. Er wordt goed gebruik gemaakt van aanwezige landschapselementen en deze worden bij de realisatie van het plan versterkt.

Reactie gemeente

In de te verlenen omgevingsvergunning voor het zonnepark zal als voorwaarde worden opgenomen dat zonnepark na beëindiging van het gebruik verwijderd dient te worden en de gronden, met uitzondering van landschappelijke inpassing, in oorspronkelijke staat dienen te worden terug gebracht. De landschappelijke inpassing maakt onderdeel uit van de te verlenen omgevingsvergunning. Het opnemen van de landschappelijke inpassing als voorwaarde in de vergunning is hierdoor dus niet noodzakelijk.

Conclusie:

De vooroverlegreactie geeft geen aanleiding om het plan aan te passen.

Natuur en Milieufederatie Drenthe (NMFD)

1. Gemeentelijk kader

De NMFD wijst erop dat het voorliggend plan in strijd is met het aangepaste afwegingskader zonne-energie Hoogeveen (hierna het aangepaste afwegingskader).

In het aangepaste afwegingskader wordt gewezen op het belang van maatschappelijke inpassing bij initiatieven voor het opwekken van zonne-energie in het buitengebied, het actief streven naar 50% deelname van inwoners in de vorm van dorps-/energiecorporaties en het creëren van maximale betrokkenheid van inwoners en andere betrokkenen in de omgeving. Het voorliggend plan voldoet hier niet aan.

2. Belemmering initiatieven vanuit dorpen

Verwijzend naar de congestie op het energienet wijst de NMFD erop dat vanwege voorliggend plan eventuele initiatieven vanuit de dorpen vrijwel onmogelijk worden gemaakt.

3. Naar een samenhangend ontwerp

De beoogde locatie van het zonnepark is aan de snelweg A37. Rijkswaterstaat, de provincie Drenthe, de gemeenten Coevorden, Emmen, Hoogeveen, netwerkbedrijf Enexis Groep en netbeheerder Rendo onderzoeken hoe de bermen en op- en afritten langs de snelweg A37 kunnen worden benut voor de opwekking van zonne-energie. Wij pleiten voor een samenhangend ontwerp voor deze zonneroute, waar ook de aanpalende locaties onderdeel van uitmaken. Op deze manier ontstaan er mogelijkheden voor zuinig grondgebruik en een betere landschappelijke inpassing. Daarnaast biedt een integrale benadering grote voordelen voor de aansluiting op het elektriciteitsnet en de daarvoor benodigde investeringen.

4. Dubbel ruimtegebruik

In de ruimtelijke onderbouwing wordt verwezen naar het Afwegingskader zonne-energie Hoogeveen, de Provinciale Omgevingsvisie en Omgevingsverordening (beiden 2018) en specifiek naar de gestelde voorwaarde dat er bij de ontwikkeling van zonne-energie in het buitengebied sprake moet zijn van een combinatie met andere functies en/of dat het op gebiedsniveau tot integrale meerwaarde leidt. Wij zien een combinatie met andere functies niet terug in het voorstel en van een integrale meerwaarde is eveneens geen sprake.

5. Realisatie zonnepark heeft negatieve invloed op flora en fauna

Naar mening van de NMFD heeft de realisatie van een zonnepark tot gevolg dat minder water en zonlicht de bodem bereikt. Op dit moment is er nog te weinig bekend over de invloed hiervan op bodem, flora en fauna en kan dit leiden tot onomkeerbare schade. Volgens de NMFD moet hier eerst gedegen onderzoek naar gedaan worden, voordat het project verder kan.

Reactie gemeente

Ad.1 Gemeentelijk kader

De aanvraag omgevingsvergunning is ingediend ten tijde van het (oude) Afwegingskader zonne-energie Hoogeveen (d.d. 7-12-2017). Het aangepaste afwegingskader is daarom niet van toepassing op voorliggend plan, waardoor een toetsing daarvan niet aan de orde is.

Ad.2 Belemmering initiatieven vanuit dorpen

Voorliggend plan wordt tezamen met het zonnepark Gijsselterweg in Fluitenberg aangesloten op het elektriciteitsnet in Meppel. Hierdoor is er geen sprake van extra transportvraag (c.q. belasting van het elektriciteitsnet) in de lokale omgeving. Met het voorliggende plan zullen eventuele initiatieven vanuit dorpen dan ook niet extra belemmerd worden.

Ad.3

Wij snappen en begrijpen de wens van de NMFD. Qua plannings uitwerking is de zonneroute een stuk minder ver dan de huidige vergunningaanvraag. Ook maakt de projectlocatie geen onderdeel uit van de zonneroute. We zullen de initiatiefnemer vragen om de plannen voor deze locatie af te stemmen op de zonneroute. Dit afdwingen is echter niet mogelijk.

Ad.4

Tijdens de planvorming is gestreefd naar het doel van het combinatiemodel, namelijk het zo optimaal mogelijk combineren van functies, kwaliteiten en strategische opgaven in het voorliggende plan. Wij hebben een zorgvuldige afweging gemaakt ten aanzien van de te beschermen kwaliteiten in het gebied, de kansen voor toe te voegen waarden en de strategische opgave die er ligt ten aanzien van de energietransitie. Dit geldt overigens niet alleen voor dit plan. Dit is ook de basis van het vastgestelde gemeentelijke afwegingskader zonne-energie, dat gebruikt wordt als toetsingskader voor de plannen. Combinatiegebruik op de locatie is daarnaast mogelijk, door een ecologische meerwaarde realiseren. Zoals in de ruimtelijke onderbouwing is opgenomen is de voorgenomen ontwikkeling uitgewerkt met aandacht voor de kernkwaliteit uit het provinciaal beleid, en met oog voor de ruimtelijke en cultuurhistorische context. Hierdoor ontstaat een zorgvuldige inpassing in het landschap. In de stukken behorende bij de omgevingsvergunning (landschappelijke inpassingsplan) blijkt eveneens dat het zonnepark een ecologische meerwaarde zal realiseren.

Ad.5

Wij delen de mening van de NMFD niet. Er zijn inmiddels meerdere onderzoeken gaande of uitgevoerd naar de invloed van zonneparken op de aanwezige flora en fauna. De (voorlopige) conclusies van deze onderzoeken zijn dat dat goed ingerichte zonneparken op landbouwgrond een positieve invloed hebben op de biodiversiteit. Uit de ruimtelijke onderbouwing blijkt dat hier bij dit initiatief ook sprake van is.

Door de initiatiefnemer is aangegeven dat dat er minder zonlicht op de bodem valt, maar door de draaiing van de aarde ten opzichte van de zon, er gedurende de dag zonlicht onder de panelen komt. Ter onderbouwing hiervan zijn foto's opgenomen in de ruimtelijke onderbouwing, die 's ochtends gemaakt zijn bij een bestaand zonnepark (zuid-opstelling) in Veendam. Ook is hier te zien dat er wel degelijk een kruidige vegetatie onder de panelen groeit.

Met betrekking tot het hemelwater wordt opgemerkt dat tussen iedere rij panelen 2 centimeter vrije ruimte wordt aangehouden. Hemelwater dat op een paneel valt, komt via deze opening onder de zonnetafels op de ondergrond terecht.

Conclusie:

De vooroverlegreactie geeft geen aanleiding om het plan aan te passen.